

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeadđi
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

13.12.2021

Vår ref:

2018/680

Deres dato:

01.03.2019

Deres ref:

Origo Skibotn AS
Galsomelen 56
9151 STORSLETT

Saksbehandler, innvalgstelefon

May-Helen Holm, 77642206

Ny tillatelse etter forurensningsloven til kompostering og annen avfallsaktivitet - Origo Skibotn AS - Storfjord kommune

Statsforvalteren i Troms og Finnmark innvilger midlertidig tillatelse til mottak og kompostering av matavfall, avvannet slam og organisk avfall. Videre tillater vi mellomlagring og knusing av rent trevirke for kompostering. Tillatelsen opphører 31.12.2025 (tillatelse 2021.1071.T). Vi gir videre tillatelse til mellomlagring av returtrevirke og ballet restavfall, og drift av miljøstasjon for innbyggere i Storfjord kommune. Aktiviteten skal foregå på eiendommen gnr./bnr./fnr. 45/2/218 og 45/2/230 i Skibotn, Storfjord kommune.

Tillatelse for mellomlagring av ballet restavfall og drift av miljøstasjon gis som egen tillatelse (tillatelse 2021.1079.T).

Virksomheten skal sende inn vurdering av forurensningstilstand i grunn og grunnvann innen 1. oktober 2022.

Virksomheten skal betale et saksbehandlingsgebyr på kr 67 600,- for arbeidet med tillatelsene.

Vi viser til søknad av 1.mars 2019 og ettersendt tilleggsinformasjon, senest 18. juni 2021. Virksomheten søker i hovedsak om utvidelser av eksisterende tillatelser, samt permanent tillatelse til mellomlagring av ballet restavfall på eiendommen gnr./bnr./fnr. 45/2/218 og 45/2/230 i Skibotn, Storfjord kommune.

I denne saken har Statsforvalteren i Troms og Finnmark fattet følgende

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf

Org.nr. 967 311 014

(forurensningsloven) § 11, jf. § 18, gir Statsforvalteren i Troms og Finnmark midlertidig tillatelse til mottak og kompostering av matavfall, avvannet slam, og organisk avfall. Videre tillater vi mellomlagring og knusing av rent trevirke for kompostering, mellomlagring av returtrevirke, mellomlagring av ballet restavfall og drift av miljøstasjon for innbyggere i Storfjord kommune.

Følgende rammer innvilges;

Tillatelse 2021.1071.T, Midlertidig frem til 31.12.2025:

- Kompostering av inntil 11 000 tonn matavfall per år
- Kompostering av inntil 10 000 tonn avvannet slam fra kommunale anlegg pr. år
- Kompostering av inntil 2000 tonn annet organisk avfall (ikke død-fisk eller annet organisk avfall som ikke er godkjent av Mattilsynet)
- Mottak og knusing av inntil 10 000 tonn rent trevirke/flis for kompostering av matavfall og slam

Tillatelse 2021.1079.T

- Mellomlagring av 10 000 tonn ballet restavfall
- Miljøstasjon for innbyggere i Storfjord kommune (avtale mellom Avfallsservice AS og Origo Skibotn AS)
- Mellomlagring av inntil 2000 tonn returtrevirke

Anlegget er lokalisert på eiendommen gnr./bnr./fnr. 45/2/218 og 45/2/230 i Skibotn, Storfjord kommune.

Vi gir tillatelsen under forutsetning av at virksomheten etterlever de vilkår gitt i medhold av forurensningsloven § 16, og som følger som vedlegg til denne tillatelse.

Alle senere endringer som virksomheten ønsker i rammer og vilkår til tillatelsen, må avklares skriftlig med Statsforvalteren i Troms før endringen eventuelt kan finne sted.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar virksomheten fra plikter i henhold til annet lovverk.

Bakgrunn

Origo Skibotn AS søker om videre drift og økning rammer for avfallsanlegget. Driften skal foregå på samme eiendom som før; gnr./bnr. 45/2 i Storfjord kommune. Virksomheten har vurdert omsøkte mengder ut fra markedsområde, kommende krav om utsortering av matavfall, en generell økning i kildesortering og nye behandlingsmetoder.

I brev av 18. juni 2021 ble det søkt om følgende rammer:

- Kompostering av inntil 11 000 tonn matavfall i henhold til biproduktregelverket, jf. Mattilsynets godkjenning av 20.06.2016.
- Kompostering av inntil 10 000 tonn avvannet slam fra kommunale renseanlegg
- Kompostering av inntil 2 000 tonn annet organisk avfall.
- Mottak og behandling av inntil 10 000 tonn rent trevirke/flis for kompostering av matavfall og slam, og mellomlagring av inntil 2 000 tonn returtrevirke.
- Mellomlagring av inntil 10 000 tonn ballet restavfall.
- Miljøstasjon for innbyggerne i Storfjord kommune. Avtale mellom Avfallsservice AS og Origo Skibotn AS

Kompostering av matavfall

Proessen med kompostering av matavfall skal foregå på samme måte som før, og er beskrevet i kvalitets- og internkontrollsystemet for kompostering (vedlegg 1 til søknaden). Endringen fra tidligere er at avfallet går gjennom et forbehandlingsanlegg som mekanisk separerer våtorganisk materiale fra ikke-organisk materiale, som for eksempel plast og papp. Dette foregår innendørs.

Virksomheten skriver at forbehandlingsprosessen vil kunne medføre:

- Raskere kompostering
- Reduksjon av lukt
- Reduksjon av fugleplager

Slambehandling

Som følge av økt ramme for slambehandling, vil prosessen endres. Prosessen går fra langtidskomposterings over 2 år, til kompostering med aktiv lufting av rankene, og en komposteringsprosess på 2-3 uker. Slammet legges så til ettermodning.

Mellomlagring av avfall

Frem til 2019 var det tillatt å mellomlagre inntil 60 000 tonn ballet restavfall på anlegget. Virksomheten ønsker nå en permanent tillatelse på inntil 10 000 tonn ballet restavfall for å ha beredskap for driftsstans ved forbrenningsanleggene, for omlasting, og i tilfeller der det kommer inn mer avfall enn det som det er behov for hos forbrenningsanlegget.

Sigevann

Mottak og kompostering utføres på asfalterte flater og sigevann ledes til rensedam. Tre rensedammer benyttes for behandling av sigevann fra kompostering, deponi og fra mellomlagring av restavfall.

Lukt

Virksomheten skriver at det ikke er mulig å drive luktfritt, og at det er væravhengig. Lange perioder med tørt kaldt vær, og spesielt september og oktober er måneder som skiller seg ut med flest registreringer av lukt. Virksomheten skriver at det blir registrert om det er lukt i snitt ca. 20 dager i måneden, eller 240 dager pr. år.

Oversiktsbilde over omsøkte aktiviteter og planlagte aktiviteter ved anlegget.

Offentlig ettersyn og uttalelser til saken

Søknaden av 19. juli 2019 ble oversendt Storfjord kommune og berørte parter 29. juni 2021. I tillegg ble saken lagt ut på offentlig høring i avisene Nordlys, Framtid i Nord og på Statsforvalterens egen hjemmeside.

Høringsfrist ble satt til 15. august 2021.

Mottatte uttalelser

Statens Vegvesen forutsetter at tilknytning til E8 fra avfallsanlegget forblir uforandret. Utover det har virksomheten ingen merknader til søknaden.

Mattilsynet skriver at det går fram av søknaden, at av nye mengder råstoff som legges til grunn før søknaden, er også død fisk listet som et aktuelt råstoff. Død fisk oppstår i akvakultur og ved levende lagring av villfanget fisk. Dødfisk fra oppdrett er i animaliebiproduktregelverket kategorisert som kategori 2 materiale. Kategori 2 materiale fra akvakulturdyr kan ikke tas inn i et komposterings- eller biogassanlegg eller uten at materialet først er bearbeidet i et godkjent bearbeidingsanlegg med godkjent bearbeidingsmetode, jf. forordning 142/2011 vedlegg IV Bearbeiding og vedlegg V *Omdanning av animalske biprodukter og avledede produkter til biogass eller kompost*. Origo Skibotn er ikke godkjent for bearbeiding av kategori 2 materiale og kan pr. dato ikke ta imot kategori 2 materiale fra akvakulturanlegg annet enn som et bearbeidet/avledet produkt.

Slam fra settefiskanlegg er også listet som aktuell råstoffraksjon. Settefiskslam er ikke definert innenfor virkeområdet til animaliebiproduktregelverket, og kan komposteres både i matavfallskompost og slamkompost uten krav til godkjenning etter animaliebiproduktregelverket. Ved omsetning av sluttproduktet, som gjødsel eller jordforbedring, må produktet være registrert og fylle kvalitetskravene i gjødselvarselsforskriften.

Skibotn Bygdeutvalg påpeker at det er et økende problem med lukt fra anlegget. Bygdelaget skriver at det har tatt det opp med virksomheten, men at det blir avfeid med at det ikke skjer så ofte. Bygdeutvalget stiller spørsmålstegn ved metodene som selskapet har valgt å bruke, både når det gjelder validitet og kvalitet. Bygdeutvalget skriver at tilbakemeldingene som bygdeutvalget får, er stikk motsatt av det dokumentasjonen viser. Dokumentasjon sier luktproblematikken har blitt redusert, mens opplevelsen fra bygda er at den har økt i omfang.

Bygdelaget skriver videre at dagens utfordringer ikke er i nærheten av å være løst. Det fremgår ikke av noen planer hvordan eksisterende problematikk skal løses. De ser med bekymring på at virksomheten ønsker å øke volumet når det er såpass store lukt-utfordringer med dagens drift. De støtter ikke en utvidelse av tillatelsen basert på luktutfordringene.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) skriver at de er fag-, forvaltnings- og tilsynsmyndighet på farlig stoffområdet. For all håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff vil brann- og eksplosjonsvernloven¹ med underliggende forskrifter være gjeldende. Stoffer som ikke er klassifisert etter vedlegg 1 i forskrift om håndtering av farlig stoff², vil ikke være omfattet.

Dersom det ved avfallsanlegget skal produseres, lagres og eventuelt oppgraderes biogass (metan), vil regelverket for håndtering av farlig stoff komme til anvendelse. Dersom det lagres 50 tonn eller mer biogass (metan), vil anlegget også falle inn under storulykkeforskriften³. Det vil da være krav om samtykke fra DSB. Samtykke vurderes av DSB etter søknad med tilhørende dokumentasjon fra tiltakshaver.

Skibotn Jeger og Fiskerlag (SJF) skriver at innbyggere i bygda merket tidlig en økende lukt fra anlegget. Dette gjorde seg spesielt gjeldende på kalde vinterkvelder hvor gass fra anlegget kom sigende nedover dalen, langs elvefaret og gjorde forholdene nærmest uutholdelig for de som bodde i nærheten. De skriver «*Det skal også sies at det ikke bare var langs elva at lukten var sterk. Det gjaldt og*

gjelder for hele bygda. Undertegnede som bor i den nordlige delen av bygda nær småbåthavnen, kjenner lukt støtt og stadig».

Videre skriver SJF at de har dokumentert forholdene med kraftig algevekst i strandsonen i september 2012. Det ble også dokumentert algevekst i elven like nedenfor AF sitt anlegg samt død furuskog i elveutløpet.

SJF mener at miljøet i området er under press og nevner;

- kraftutbygging i området som har skapt store ødeleggelser ift. fiske i Skibotn elva.
- tre rotenon behandlinger som følge av Gyrodactulus salaris.
- søppelfylling som mest sannsynlig inneholder flere trusler enn det som er åpenbart for det blotte øye. Det gjelder forurensning av vann og luft, for ikke å snakke om den lokale forsøplingen rundt anlegget.
- finnes ikke noen form for rensing av kloakk i Skibotn. Driften av anlegget i Storfjorden er betenkelig
- informasjon om at radioaktivt avfall i fra Radiologiske avdelinger i Nord Norge skal deponeres i Skibotn. Den informasjonen er uklar og må ettersøkes.

SJF avslutter med å skrive at Origo Skibotn AS ikke bør få en utvidet driftstillatelse før en utvikler metoder for å ivareta sig fra anlegget, samt en riktig håndtering av gass. Fylket og kommunen må komme med en overordnet plan for hvordan problemene i kommunen skal korrigeres. Hele problemstillingen må presenteres for kommunens innbyggere i et folkemøte før noen tiltak blir iverksatt.

Kommentarer på høringsuttalelser fra Origo Skibotn AS

Origo Skibotn AS har gitt tilbakemelding på innkomne høringsuttalelser som er gjengitt nedenfor.

Statens Vegvesen:

Origo Skibotn AS vil ikke endre tilknytning til E8. Som en del av HMS-tiltak for trafikken i avkjørselen, tilstreber virksomheten at snørydding i avkjørselen gjøres slik at kravene til sikt opprettholdes også om vinteren.

Mattilsynet:

Origo Skibotn AS frafaller den del av søknaden om mottak av inntil 400 tonn død fisk pr. år fra akvakulturanlegg til anlegget. Origo Skibotn AS er ikke godkjent for bearbeiding av kategori 2 materiale og kan pr. dato ikke ta imot kategori 2 materiale fra akvakulturanlegg annet enn som et bearbeidet / avledet produkt.

Skibotn Bygdelag:

Det er registrert luktplager fra befolkningen i området. Tiltakene er blitt vurdert i NIBIO miljørapport fra 2014 og frem til d.d. Trenden er synkende i fra oppstarten av målingene/registreringene. Omrørere og lufttilførsel i rensedammene har ført til redusert avdamping, noe som gir mindre lukt. Likevel vil kaldt og stillestående vær fortsatt kunne tilføre lukt ned til Skibotn sentrum.

Origo Skibotn AS søker ny teknologi for rensing av prosessvann gjennom kjemisk rensing høst 2021, Virksomheten vil også invitere til folkemøte i samarbeid med bygdelaget / kommunen medio oktober 2021. Her vil man presentere hva som er tenkt gjort videre og evt. nyetablering av fremtidig biogassanlegg.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:

Søknad om ny utslippstillatelse omfatter ikke produksjon, lagring og eventuell oppgradering av biogass (metan). Skulle det i fremtiden bli søkt etablert et slikt anlegg, vil søknad fremmes om samtykke fra DSB med tilhørende dokumentasjon fra tiltakshaver.

Skibotn Jeger- og Fiskerlag:

Kontroll på sigevann fra anlegget.

Det er utarbeidet et kvalitets- og internkontrollsystem for rensing av sigevann fra kompostering av matavfall og nytt etablert deponi september 2017. Dette er gjenstand for årlig revisjon.

Avløp og drenering.

Origo Skibotn AS har et system for oppsamling av overflatevann og prosessvann. Dette fungerer hele året og samler opp alt vann, og leder det inn til godkjent rensing og behandling. Før utslipp fra renseanlegg og sedimenteringsdammer, skal det tas analyser for å være sikker på hva innholdet av næringsstoffer, metaller og miljøgifter er i vannet. Videre skal det tas analyser fra miljøbrønner (grunnvannsbrønner oppstrøms og nedstrøms av anlegget). Etter utslipp tas det nye prøver. Dette er varige tiltak med årlige innrapporteringer til Statsforvalteren via Altinn / Miljødirektoratet. Det er også årlig innrapportert en egen miljørapport til Statsforvalteren utarbeidet av NIBIO, og denne brukes aktivt i HMS arbeidet ved anlegget.

Lukt fra anlegget.

Samme kvalitets- og internkontrollsystem for rensing fra kompostering av matavfall og nytt etablert deponi september 2017 beskriver driftsforhold knyttet til tiltak mot miljøulemper.

Luktregistrering har man historikk på helt tilbake til 2005 og frem til d.d. Selskapet har i flere år benyttet naboer, som oppholder seg i nærmiljøet, for å registrere når det har oppstått luktplager. I tilknytning til driften av kompostanlegget er det engasjert 2 personer i Skibotn som fortløpende registrerer lukt. De vil også registrere avvikende lukt i forhold til driften på kompostanlegget. Dersom det er lukt sammenhengende over 2 dager, meldes dette til driftsansvarlig på anlegget som iverksetter tiltak for å avdekke problemet og gjennomføre tiltak.

Statsforvalterens merknader til høringsuttalelser

Statsforvalteren svarer ut de teamene som er relevant for de aktivitetene som Origo Skibotn søker om i søknad av 1. mars 2019.

Både Skibotn bygdelag og Skibotn Jeger- og Fiskerlag ytrer bekymring rundt luktutslipp.

Statsforvalteren velger å gi virksomheten en midlertidig tillatelse til utendørs kompostering. Etter 31. desember 2025 må virksomheten drive med innendørs kompostering, noe som vil gi krav om rensing av luft før kanalisert utslipp. Erfaringsmessig vil en slik prosess redusere luktutslipp.

I midlertidig tillatelse setter vi flere vilkår for lukt. For eksempel skal ikke frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. overstige 1 prosent av timene i en måned (frekvens/hyppighet).

For utslipp fra komposteringsanlegget, ledes vannet til virksomhetens renseanlegg før infiltrasjon til grunn. Statsforvalteren har satt krav til målinger av utslipp som skal sammenfattes i en årlig rapport.

Regelverk

Forurensningsregelverket:

Tillatelser til forurensning kan gis i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall

av 13. mars 1981 (forurensningsloven) § 11, med vilkår jf. forurensningsloven § 16.

Bestemmelser om behandling av tillatelser etter forurensningsforskriften står beskrevet i kapittel 36 i forurensningsforskriften. Dette kapittelet ble endret ved forskrift 26. juli 2016. Bestemmelsene i §§ 36-10 til 36-15, 36-17 andre ledd, 36-19 andre til fjerde ledd, 36-20 til 36-23 gjelder bare for de former for virksomhet som er oppført i vedlegg I i kapittel 36.

Industriutslippsdirektivet og BAT-konklusjoner

Virksomheten er omfattet av industriutslippsdirektivet (IED) gjennom punkt 5.3 i forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 1, det er utarbeidet BAT¹-referansedokument (BREF) for hver enkelt bransje som er omfattet av direktivet. BREF omtaler blant annet status for brukte teknikker i sektoren, teknikker som er vurdert med sikte på å bestemme BAT, og BAT-konklusjoner og eventuelle nye BAT-teknikker som er under utvikling. BREF med krav til behandling av avfall kom høsten 2018, og gir spesifikke krav til enkelte avfallsanlegg.

Denne nettsiden gir god oversikt over relevante IED-konklusjoner/dokument:

<http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

Origo Skibotn AS faller inn under punkt 5.3 b i dette vedlegget:

Gjenvinning, eller en blanding av gjenvinning og sluttbehandling, av ikke-farlig avfall med en kapasitet på over 75 tonn per dag, gjennom en eller flere av følgende former for virksomhet, og med unntak for virksomheter som omfattes av direktiv 91/271/EØF:

i) Biologisk behandling.

Som følge av at IED er tatt inn i norsk rett, har forurensningsforskriften fått nye krav. Ett av de nye kravene er at virksomheten skal kjenne til og dokumentere eventuell forurensning i grunn og grunnvann før det blir gitt tillatelse til ny virksomhet, eller før eksisterende tillatelse blir revidert.

Informasjon om grunnen og grunnvannets forurensningstilstand skal dokumenteres i en tilstandsrapport. Det er satt vilkår om tilstandsrapport i punkt 10.1. i tillatelse 2021.1071.T.

I tillegg stilles det vilkår, jf. § 36-11, om utslippsgrenseverdier for forurensete stoffer, særlig stoffer listet i vedlegg III i forurensningsforskriftens kapittel 36, og der hvor virksomheten har utslipp av disse stoffene av betydning.

For virksomheter som faller inn under bestemmelsene i forurensningsforskriften § 36-1 andre ledd, er det fastsatt at utslippsgrenseverdiene for forurensete stoffer ikke skal ligge over de nivåer som er forbundet med beste tilgjengelige teknikk, og som er fastlagt i BAT-konklusjoner.

De teknikkene som er oppført og beskrevet i BAT-konklusjonene, er verken normative eller uttømmende. Det kan brukes andre teknikker som sikrer minst et tilsvarende miljøvernivå.

Avfallsforskriften kapittel 11 Farlig avfall gjelder for oppbevaring, transport og håndtering av farlig avfall. Bestemmelsene i kapittelet har som formål å sikre at farlig avfall tas hånd om på en slik måte at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr, eller at det utgjør en fare for dette. Videre skal bestemmelsene også bidra til et hensiktsmessig og forsvarlig system for håndtering av farlig avfall.

Naturmangfoldloven

Ved utøving av offentlig myndighet skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven

legges til grunn som retningslinjer under vurderingen, jf. § 7 i naturmangfoldloven.

Vannforskriften

Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand, jf. vannforskriften § 4. I henhold til § 12 i vannforskriften, kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres, selv om dette medfører at miljømålene i § 4 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes: a) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Statsforvalterens vurdering

Vi vurderer at saken er godt nok opplyst til at vedtak kan fattes, jf. forvaltningsloven § 17.

Lukt

Origo Skibotn AS har luktutfordringer ved anlegget. Det har vist seg at beliggenheten og klimatiske forhold gir luktutfordringer ganske langt fra anlegget. Høringsuttalelsen fra Bygdelag og Skibotn Jeger- og Fiskerlag viser også til luktplager fra anlegget.

Virksomheten har i rapporten for 2020 skrevet at luktregistreringene er til stede, men at de ikke har økt i 2020 etter en tørr sen høst med lite nedbør, høytrykk og lengre perioder med kaldt klarvær. I vedlegg 5 til rapporten kan vi se av registreringene at hendelser med sterk lukt har sunket fra 10 dager i 2015 til 7 i 2019 og 6 i 2020. Vi viser til at sterk lukt kan sammenlignes med gjenkjennbar plagsom lukt, jf. luktveilederen (TA 3019).

I luktveilederen står det for diffuse utslipp; *"Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned (frekvens/hyppighet)."*

Dette betyr at det ikke skal være sterk lukt/gjenkjennbar plagsom lukt mer enn maks 7 timer i en måned, evt. 86 timer pr. år. Statsforvalteren kan ikke se i luktsammenstillingen at registreringen er basert på timer, men dager. Vi vet at for den ene registreringen blir det rapportert inn på klokkeslett, men ikke hvor lenge det varer, den andre rapporteringen fra Circle K viser hvor lenge lukten er til stede. Ut fra statistikken vil det, slik vi ser det, være risiko for at det er gjenkjennbar lukt over 1 % av timene i en måned. Eksempelvis kan vi se at det er flere måneder med opptil 3 dager med sterk lukt før 2021.

I juni 2021 mottok Statsforvalteren melding fra Origo Skibotn om 6 registreringer av lukt fra den ene luktregistreringen. Vi kan se av innsendte registreringer at det er flere slike måneder med over 3 registreringer i 2021.

Etter hendelsen i juni, har virksomheten gitt tilbakemelding på at rutiner for omrørere i sedimenteringsdammen er endret, og at det skal testes ut et anlegg for kjemisk rensing av sigevann. Virksomheten antar at kjemisk rensing vil redusere luktutslipp. Dette er basert på erfaringer fra andre anlegg som har benyttet metoden.

I dag driftes mange komposteringsanlegg innendørs, og dette vil kunne redusere luktutslipp. Luften vil renses før kanalisert utslipp, og det vil være enklere å kontrollere luktutslippene. Dette vil også kunne skape mer forutsigbarhet for naboer som plages med lukt. Statsforvalteren mener at Origo Skibotn må legge om driften til innendørs kompostering.

Det planlegges et biogassanlegg for å behandle matavfall og annet organisk avfall på samme område som i dag. Det er noe usikkert når dette eventuelt vil være på plass. Ved etablering av et biogassanlegg, vil utfordringen med lukt minimeres.

Vi ønsker derfor å gi Origo Skibotn AS en 4 års frist til å legge om driften fra utendørs til innendørs kompostering frem til **31.12.2025**. I mellomtiden skal virksomheten utføre tiltak for å redusere lukten, slik at den er innenfor 1 % av timene i en måned. Rapporten og sammenstillingen for hver måned må vise hvor mange timer lukten registreres. I rapporten må det også beskrives konkrete tiltak som er gjort når det er sterk lukt, og en vurdering av årsak til lukten. Det holder ikke med en statistikk som beskriver om luktplagene har steget eller sunket.

Tillatelsen stiller krav om luktrisikovurdering, driftsplan, driftslogg, klageregistrering, varsling, håndteringsplan og kommunikasjonsplan. Origo Skibotn AS skal alltid være oppmerksom på luktplager som kan eller vil forekomme ved anlegget.

Nye omsøkte fraksjoner til kompostering

Statsforvalteren tar utgangspunkt i uttalelse fra Mattilsynet om vurdering av de omsøkte fraksjonene. Fraksjonene, med begrensninger, må ha godkjenning fra Mattilsynet jf. ABP-regelverket¹ og gjødselverforskriften².

Origo Skibotn AS har ikke tillatelse til mottak av død fisk fra akvakulturanlegg, og de frafaller søknad om dette.

Industriutslippsdirektivet (IED) - BREF for avfallsanlegg

Biologisk behandling av avfall er omfattet av IED og det er utarbeidet BREF (BAT referansedokument) for avfallsanlegg. Origo Skibotn AS fikk krav om å sende inn vurderinger om BAT i forbindelse med søknadsprosessen. Virksomheten konkluderte med at prøvetakingsfrekvensen for utslipp til vann må økes for enkelte parametere. I BAT-kravene stilles det også utslippskrav for enkelte parametere. Med de vilkår som stilles i tillatelsen, er anlegget vurdert til å tilfredsstille BAT-kravene i IED-direktivet.

Returtrevirke (strukturmasse)

Virksomheten fikk tillatelse i 2014 til mottak og knusing av uimpregnert trevirke, inkludert malte flater. Statsforvalteren ønsker ikke å tillate bruk av trevirke med malte flater i ny tillatelse. Det er vanskelig å vite hvilken maling som er brukt, og malingen kan også kamuflere om det er impregnert trevirke under malingen. Det stilles krav om å benytte rent uimpregnert trevirke fri for maling.

Rent trevirke knuses ned til en fraksjon på 10 cm, og metall tas ut. Statsforvalteren ser ikke at det er utfordringer med lukt i forbindelse med mottak og knusing av denne fraksjonen, men det kan være noe støy ved knusing. Sedimenterbare partikler vil ledes til sigevannsanlegget og det vil være krav om prøvetaking for tungmetaller, PAH og BTEX.

Utslipp til vann

Statsforvalteren setter krav om at forurenset vann som har vært i kontakt med komposten, ballet restavfall, og trevirke samles opp og ledes til sigevannsanlegget. Vannet skal renses der før det slippes til infiltrasjon.

¹ Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum (animaliebiproduktforskriften), av 14.09.2016

² Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav, av 4.7.2003

Sigevannssystemet må være dimensjonert for de sigevannsmengder som produseres, og skal vedlikeholdes jevnlig for å hindre begroing og tilstopping slik at man oppnår tilstrekkelig rensing av utslippsvannet, og slik at man hindrer at sigevann går i overløp.

I tillatelsen stilles det vilkår for måling av utvalgte parametere, og det er også satt utslippsgrense for flere av parametere. Målefrekvensen for enkelte parametere er hyppigere i ny tillatelse. Økt ramme for behandling gjør at prøvetakingsfrekvens øker.

Statsforvalteren har satt krav om måling av PFOA og PFAS. Parametere er tatt med i BAT for avfallsbehandling, og vi vurderer at disse parametere kan være til stede i avfallet som mottas ved anlegget.

Dersom overvåkingen viser utslipp av miljømessig betydning, må resultatene vurderes opp mot behovet for ytterligere tiltak for å redusere farene for spredning av miljøskadelige stoffer. Virksomheten må også gjøre en vurdering av om det er andre stoffer fra prioritetslisten for miljøgifter som skal tas med i måleprogrammet. Dette må synligjøres i virksomhetens internkontroll.

Støy

Virksomheten ligger i et industriområde der det er lagt til rette for denne type virksomhet. Vi har satt standardkrav for støy som gjelder for industri, jf. punkt 6 i tillatelsen. Virksomheten plikter å holde grenseverdiene for støy ved drift av anlegget.

Ballet restavfall

Virksomheten har tidligere lagret ballet restavfall på anlegget. Denne tillatelsen opphørte i 2020. Statsforvalteren var på befaring i forbindelse med søknad om utvidet drift 1. april 2020. Flere av rundballene hadde skader og hull, men nettingen over hindret fugler tilgang. Vi vurderte at det ikke var fare for flygeavfall slik lagret fremsto da. Det var ingen sjenerende lukt fra mellomlagringen på befaringdagen.

Den største risikoen er at skadde rundballer kan få en forhøyet temperatur, forårsaket av nedbryting og biologisk aktivitet når oksygen trenger inn. Videre kan forhøyet temperatur forårsake større risiko for brann. Den er derfor svært viktig at ballet restavfall med hull, skal leveres i retur, slik risikovurderingen til anlegget beskriver. Videre er det viktig at rundballene har god nok emballering. Statsforvalteren setter blant annet krav til emballering, lagringstid og driftsforhold i tillatelsen.

Miljøstasjon

Virksomheten søker om å få drift av miljøstasjonen inn i tillatelsen. Statsforvalteren setter vilkår som skal sikre at miljøstasjonen driftes forsvarlig og uten nevneverdig forurensningsfare. Som eksempel settes det krav til mellomlagring av avfall, og spesielt for farlig avfall.

Plasthåndtering

Utslipp av rester fra grønne matavfallsposer har vært en utfordring som har vært fulgt opp av Statsforvalteren de siste årene. Virksomheten har investert i nytt utstyr som tar ut plastposene og hindrer utslipp. Det settes vilkår i tillatelse 2021.1071.T for plastforurensning.

Vurdering i henhold til naturmangfoldloven

Lov om forvaltning av naturens mangfold som trådte i kraft i 2009, sier i § 7 at prinsippene i loven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer for utøving av offentlig myndighet.

Vi vurderer det slik i denne saken at kunnskapsgrunnlaget (jf. § 8), og da blant annet på bakgrunn av opplysningene i søknaden og erfaringsgrunnlaget fra liknende saker, er tilstrekkelig for å kunne si at naturmangfoldet i området ikke vil skades som følge av søkte tiltak.

Avfallsanlegget ligger i et område som er regulert til industriformål. Sett i sammenheng med øvrig miljøbelastning i området, jf. naturmangfoldloven § 10, vurderer Statsforvalteren at tiltaket ikke vil utsette økosystemet for uopprettelig skade, og at naturmangfoldet i liten grad berøres. Føre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9. Vilkår som er satt i tillatelse for å begrense miljøforringelse er i samsvar med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Vannforskriften

I henhold til vannforskriften § 7, skal det gjennomføres nødvendige tiltak med sikte på stans i utslipp av prioriterte farlige stoffer³ til vann. Tiltakene skal være oppnådd innen utgangen av 2020, jf. § 8 i vannforskriften.

Med bakgrunn i at det er oppsamling og rensing av vann, samt overvåkning, anser Statsforvalteren at det er liten risiko for at tiltaket vil bidra til å spre forurensning ut av det regulerte området og forringe vannkvaliteten i området. Vi kan ikke se at tiltaket vil komme i konflikt med vannforskriftens miljømål. Det er satt opp grunnvannsbrønner nedstrøms anlegget for å kunne fange opp eventuell forurensning. Statsforvalteren stille krav om at fagkyndige gjør årlige vurderinger av overvåkingsresultatene og trender på vegne av virksomheten slik at eventuell forurensning i resipient blir oppdaget hurtig.

Oppsummering og konklusjon

Slik Statsforvalteren ser det, vil omsøkte tiltak ikke medføre fare for uakseptabel spredning av forurensning med de vilkår som stilles.

Tiltaket slik det er planlagt vil, etter Statsforvalterens vurdering, ikke ha nevneverdig negative effekter på natur av særskilt verdi, og ikke berøre naturmangfoldet i området.

Vi gjør imidlertid oppmerksom på at dersom miljøulempene blir vesentlig større eller annerledes enn først forutsatt, kan vi gjøre vedtak om skjerping av vilkårene eller trekke tilbake hele eller deler av tillatelsen (jf. forurensningsloven § 18).

³ Jf. prioriterte stoffer og prioritert farlige stoffer i vannforskriftsarbeidet som angitt i vannforskriften, vedlegg VIII. Vær oppmerksom på at norske myndigheter også har en annen nasjonal liste over prioriterte miljøgifter som er angitt i vedlegg 1 i denne tillatelse. Flere av stoffene i disse listene er overlappende.

Frister

Tiltak	Frist	Vilkår i tillatelse nr. 2021.1071.T
Årlig rapportering	1. mars	15.4
Sende vurdering til Statsforvalteren av forurensningstilstand i grunn og grunnvann	1. oktober 2022	10.1
Sende rapport til Statsforvalteren dersom virksomheten må gjennomføre trinn 5-8 i veilederen M-630 2016	1. juli 2023	10.1
Sende inn resultat etter overvåking av grunn og grunnvatn	1. mars året etter gjennomføring	10.2

Gebyr for behandling av søknaden

Vedtak om gebyr ble varslet i vårt foreløpige svar i epost av 21. august 2019. Vi mottok ingen merknader til varselet. Virksomheten har søkt om flere aktiviteter, og vi har derfor valgt å dele det i to tillatelser.

For arbeidet med tillatelsene, skal det betales et samlet gebyr etter sats 5 som for tiden utgjør kr. 67 600,-, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brev er mottatt, jf. forurensningsforskriftens § 41-5. Eventuell klage bør begrunnes, og skal sendes Statsforvalteren.

Klagen gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyr må derfor betales i samsvar med ovenstående. Hvis Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil overskytende beløp bli refundert.

Klageadgang

Vedtaket kan etter forvaltningsloven § 28 påklages til Miljødirektoratet av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part.

Ved en eventuell klage skal angi det vedtaket som det klages over, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort (jf. forvaltningsloven § 42). Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages (jf. forvaltningsloven § 2 bokstav b, jf. § 28).

Med visse begrensninger har partene rett til å se dokumentene i saken, og Statsforvalteren vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger vedrørende denne sak.

Oppstart av tiltak før en eventuell klage er avgjort skjer på eget ansvar.

Med hilsen

Per Kristian Krogstad (e.f.)
leder forurensningsseksjonen

May-Helen Holm
seniorrådgiver miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse 2021.1079.T vilkår for ballet restavfall og miljøstasjon
- 2 Tillatelse 2021.1071.T vilkår for kompostering og knusing av uimpregnert trevirke

Kopi til:

Per-Einar Rasch Georgsen	Markedsgata 6	9143	Skibotn
Rudolf Johannes Eriksen	Sagbruksveien 6	9143	Skibotn
Viktor Andreas Koht	Gammelveien 173	9143	Skibotn
Hans-Arne Nordeng	Gunnarskogen 19	9143	Skibotn
Randi Marie Høeg	Vearåsen 67	3173	Vear
Ingrid Lovise Koht Furnes	Gammelveien 176	9143	Skibotn
Storfjord kommune	Oldersletta 1	9046	Oteren
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	Namsos
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)	Postboks 2014	3103	Tønsberg
Helligskogen reinbeitedistrikt	Postboks 82	9143	Skibotn
Mattilsynet lokasjon Tromsø	Felles postmottak Postboks 383	2381	Brumunddal
Samediggi / Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok
Skibotn bygdeutvalg	c/o Fred Vider Steinnes Sommersetlia 20	9143	Skibotn
Skibotn elveeierlag v/Inge Koht	Båtkulpen 25	9143	Skibotn
Skibotn Jeger- og Fiskerlag	Postboks 50	9142	Skibotn
Bjørg Johanne K Høeg	Vestre Vei 20	3152	Tolvsrød